

Afsprakenkader 2020 - 2025

Regionaal samenwerken op het gebied van bedrijventerreinen

Ondergetekenden (datum)

Gemeente	Leden Algemeen Bestuur
	
	
	
	
	
	
	
	
	

Overwegende dat

De acht samenwerkende gemeenten het ruimtelijk ordeningsbeleid optimaal willen inrichten voor nieuwe economische kansen. Hierbij faciliterende en heldere randvoorwaarden bieden op het gebied van de ontwikkeling van bedrijventerreinen.

Met behulp van afspraken over de planning, programmering, ontwikkeling en uitgifte van bedrijventerreinen in de regio zorgen de regiogemeenten er gezamenlijk voor dat uitvoer wordt geven aan:

- Onze economische ambities geformuleerd in *speerpunten en opgaven* van het regionale Ambitiedocument (2016-2020).
- Onze ruimtelijke-economische uitgangspunten voor *FruitDelta Rivierenland*, zoals geformuleerd in de regionale Ruimtelijke Strategische Visie (2019).
- Acquisitie en promotie van de regio, zodat bedrijven vanuit één centraal aangestuurd platform weten wat de Regio Rivierenland als vestigingslocatie te bieden heeft.
- Een goede ruimtelijke ordening waarbij er een gedifferentieerd aanbod is en komt van bedrijventerreinen met vestiging van bedrijven op de juiste plek.

De samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen leggen we vast in dit Afsprakenkader en voeren we uit met behulp van:

- Regionaal Programma Werklocaties (RPW)
- Regionaal Acquisitie Platform (RAP)

Fig1. Schematische weergave van de regionale samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen

Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

Het RPW is:

- Het regionale afsprakenkader over planning en programmering van bedrijventerreinen en -werklocaties tussen Regio Rivierenland en provincie Gelderland, voorheen beter bekend als RPB.
- Het regionale afsprakenkader waarin op basis van de vraag en aanbodconfrontatie van bedrijventerreinen een evenwichtige programma voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen wordt bepaald.
- Het toetsingskader voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de regio waarmee wordt voldaan aan de provinciale verordening en de door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale afspraken ten aanzien van de programmering van bedrijventerreinen (RPW).

Het RPW wordt ingezet om:

- Voldoende aanbod van bedrijventerreinen met de juiste kwaliteit te hebben waarmee invulling kan worden gegeven aan de marktvraag en het versterken van de kwaliteiten van de regio,
- Marktvraag inzichtelijk te maken en voldoende flexibiliteit te hebben om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Daarnaast is het noodzakelijk om duurzaam en toekomstbestendig ruimtegebruik op bestaande bedrijventerreinen in de regio te stimuleren. Dit doen de regiogemeenten met het RPW, door:

- De planning van nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen zo goed mogelijk af te stemmen op de actuele, regionale behoefte.
- Structurele aandacht te laten uitgaan voor behoud van kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen met nadrukkelijk aandacht voor:
 1. Transitie-opgaven op het gebied van duurzaamheid zoals circulariteit, energie en klimaat.
 2. Een aantrekkelijke uitstraling, een duidelijk profiel en goed functionerend ecosysteem/werkmilieu van bestaande terreinen.
 3. Faciliteren van toekomstbestendigheid op bestaande terreinen door:
 1. Waar mogelijk Initiatieven te steunen die de duurzame en sociaaleconomische potentie van bedrijventerreinen beter benutten.
 2. Ruimte bieden voor maatwerk op lokaal niveau, met behulp van *motivatie, informatie en middelen* van de beoogde eindgebruiker (Omgevingswet).

RAP (Regionaal Acquisitie Platform)

Sinds 2013 zijn de regiogemeenten een Regionaal Acquisitie Platform (RAP) gestart. Hiermee worden huisvestingsvragen van bedrijven van buiten de regio adequaat doorgeleid naar de gemeente(n) of terrein(en) die het bedrijf het beste kunnen bedienen door lokaal maatwerk. Het RAP is er met name voor bedrijventerreinen die nieuwe kavels kunnen verkopen, maar ook voor bestaande bedrijventerreinen die beschikbare kavels hebben. Een servicegerichte benadering staat centraal.

Het doel van het RAP is om een servicegerichte dienstverlening aan zowel ondernemers als deelnemende overheden te bieden. De samenwerkende gemeenten in Rivierenland willen locatiezoekende bedrijven met behulp van de netwerkorganisatie RAP zo goed mogelijk adviseren en faciliteren. Dit doet het RAP door:

- Enerzijds de wens van het bedrijf centraal te zetten en inzichtelijk te maken welke vestigingsmogelijkheden in deze regio (nieuw en bestaand) beschikbaar zijn;
- Anderzijds gemeenten te adviseren over solitaire uitbreidingen van bedrijven die niet gevestigd zijn op een bedrijventerrein en niet in het bestemmingsplan passen.

Het RAP bestaat uit een kernteam van accountmanagers van het Industrieschap Medel en de gemeenten Tiel, Culemborg, West Betuwe en Zaltbommel. De gemeenten Neder-Betuwe, West Maas en Waal, Buren en Maasdriel hebben de mogelijkheid om iedere vergadering aan te sluiten en/of agendapunten aan te leveren. Om de onafhankelijkheid te waarborgen ligt het organisatorische coördinatorschap bij Regio Rivierenland.

Overige taken van het RAP zijn:

- Contact onderhouden met Oost NL op het gebied van (inter)nationale acquisitie van (logistieke) bedrijven, als uitvoering van de afspraken met andere logistieke hotspots in Gelderland ("Logistics Valley", als onderdeel van de provinciale gebiedsgerichte opgave "De Gelderse Corridor").
- Contact onderhouden met nabijgelegen buurregio's.
- Het monitoren van de beschikbaarheid van kavels en het aantal (en type) uitbreidingswensen in de regio.
- Ten aanzien van het RPW heeft het RAP ook een feitelijke (zie 4.4) rol bij statusveranderingen in het stoplichtenmodel.

Deze regionale samenwerking tussen overheden op het gebied van economie en ruimte is een onderscheidende kwaliteit van de regio. Het krijgt uitvoering vanuit de

gezamenlijke gedachte dat als nieuwe bedrijven zich in de regio vestigen, regiogemeenten en haar inwoners allemaal kunnen profiteren van de groei in werkgelegenheid. Het levert een bijdrage aan een aantrekkelijk vestigings- en ondernemersklimaat in Regio Rivierenland.

Artikel 1. (overige) Begripsbepalingen

Ladder voor duurzame verstedelijking

De ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat overheden bij alle verstedelijkingsplannen moeten toelichten in hoeverre de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling noodzakelijk is en of het mogelijk is om te bouwen binnen bestaand stedelijk gebied, bijvoorbeeld door benutting van beschikbare gronden via herstructurering en transformatie.

IBIS

Het Integrale Bedrijventerreinen Informatie Systeem van Provincie Gelderland.

Logistics Valley (- Rivierenland)

Regio Rivierenland, regio Nijmegen en Regio Liemers Achterhoek vormen samen de Gelderse logistieke 'vallei'. Iedere regio heeft zijn eigen unieke kenmerken en dynamiek maar logistiek als economische sector stopt niet bij een grens. Logistics Valley Rivierenland (LV-R) is één van drie logistieke schakels in het Gelderse "Logistics Valley" met een (agro)logistiek profiel. Samen met verschillende gemeenten uit het gebied, verschillende logistieke ondernemers, het onderwijs en andere relevante stakeholders richt het zich (in elke regio afzonderlijk én gezamenlijk met provincie Gelderland) op kansen en opgaven die ontstaan ten gevolge van een gunstige centrale ligging van de regio's aan (inter)nationale transportcorridor(s). Daarnaast ligt de focus op de toekomstbestendigheid van de sector stimuleren met een ondernemersgerichte samenwerking.

Oost NL

Oost NL is de ontwikkelingsmaatschappij van *Oost-Nederland*.

Speerpuntberaad Economie & Logistiek

Het speerpuntberaad Economie & Logistiek is het portefeuillehoudersoverleg van de wethouders Economie in Regio Rivierenland.

Agenda Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Aanvullend regionaal beleid op het gebied van bedrijventerreinen, als nieuw onderdeel van het RPW 2019-2024.

Artikel 2. Uitgangspunten

2.1 De gemeenten stellen zichzelf tot doel een marktconform regionaal aanbod van bedrijventerreinen met een duidelijke segmentering (lokaal/regionaal) en typering aan te bieden.

2.2 De gemeenten streven ernaar elk bedrijf op de best beschikbare plek in de regio te accommoderen.

2.3 De gemeenten leveren in samenwerking met het RAP een efficiënte ondersteuning aan bestaande en nieuwe bedrijven bij hun huisvestigingsvraagstukken. Het RAP is daarbij het professionele aanspreekpunt van de regio. Zij maakt voor de markt inzichtelijk welke mogelijkheden er bestaan in relatie tot de vraag.

2.4 De gemeenten maken gebruik van de applicatie IBIS om een actueel overzicht van hun bedrijventerreinen bij te houden.

2.5 Gemeenten maken in afstemming met Provincie Gelderland per 4 jaar een (her)overweging op de regionale programmering en toekomstbestendigheid van het aanbod van bedrijventerreinen middels het RPW, conform provinciale verordening.

2.6 De gemeenten stellen het zich tot doel om in samenwerking met betrokken stakeholders aan de slag te gaan met het toekomstbestendig maken en houden van onze bedrijventerreinen. Dit doen de gemeenten middels de actielijnen uit de regionale agenda Toekomstbestendige Bedrijventerreinen, als onderdeel van het RPW 2019-2024.

Artikel 3. Regionale afspraken

3.1 Het Afsprakenkader 2012 vervalt. De nieuwe afspraken staan beschreven in dit Afsprakenkader 2020-2025.

3.2 De gemeenten en het RAP streven ernaar dat reeds gevestigde bedrijven zoveel mogelijk behouden blijven voor de gemeente van vestiging, en in een breder perspectief van Regio Rivierenland. Tevens is het streven om nieuwe bedrijven voor de regio aan te trekken, liefst met een meerwaarde voor de regionale economie en arbeidsmarkt.

3.3 Bestuurlijke borging van het Afsprakenkader, RPW en het RAP wordt georganiseerd middels het speerpuntberaad Economie & Logistiek, en (indien nodig) middels het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland.

3.4 Organisatorische borging vindt plaats, doordat het coördinatorschap bij de Regio Rivierenland is ondergebracht.

3.5 Om bedrijven snel en effectief te helpen, maken de gemeenten gebruik van:

- Het RAP.
- IBIS als registratiesysteem.
- Één uniforme intake voor bedrijven die een nieuwe vestigingsplek zoeken, om zo al hun huisvestingseisen en -wensen in kaart brengen.

3.6 Bij heroverweging van elk RPW worden de regionaal afgesproken werkwijzen en procedures uit dit kader (artikel 4) beoordeeld door de partijen op effectiviteit en eventuele verbetermogelijkheden.

Artikel 4. Werkwijze en procedures

4.1 Voor bedrijven met een (nieuwe) ruimtevraag geldt in beginsel:

Als de gemeente dit zelfstandig kan oplossen zonder bestemmingsplanwijziging, heeft het RAP geen rol.

Als de gemeente niet aan de gevraagde ruimtevraag kan voldoen, heeft het RAP een informatieve rol. De procedure is als volgt:

1. De gemeente onderzoekt samen met het bedrijf of het zich kan vestigen op een bestaand bedrijventerrein of een bedrijventerrein in uitgifte in de gemeente. Bedrijven vanuit de eigen gemeente krijgen indien mogelijk en gewenst een aanbod in de eigen gemeente.
2. Kan het bedrijf lokaal terecht, dan regelt de gemeente dit met het bedrijf. De gemeente voert de wijziging vervolgens door in IBIS (provincie Gelderland).
3. Kan het bedrijf niet lokaal gevestigd worden dan informeert het RAP op verzoek het bedrijf over de vestigingsmogelijkheden in de regio.

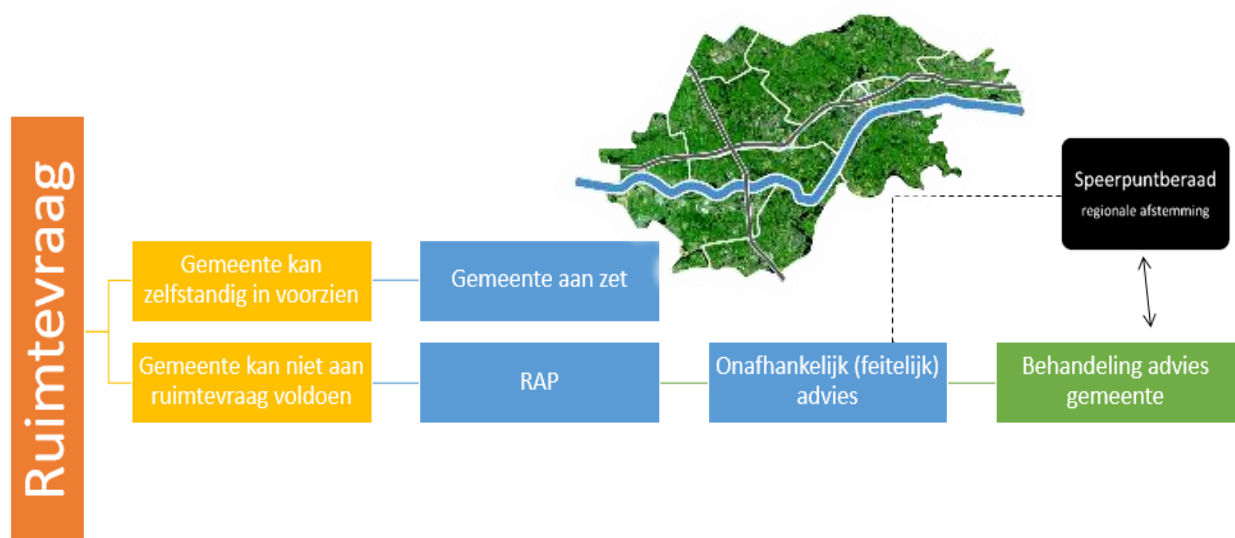
4.2 Voor bestaande bedrijven binnen de regio met een ruimtevraag waarbij een bestemmingsplanwijziging vereist is of voor een bedrijf dat meer ruimte vraagt dan 5.000m² op een lokaal bedrijventerrein of voor **een solitaire uitbreiding** (zie provinciale verordening*) is de procedure als volgt:

1. Het bedrijf meldt zich bij een gemeente of bij het RAP.
2. De gemeente verzoekt het RAP om advies ten aanzien van de uitbreidingswens en levert daarvoor de benodigde informatie aan.
3. Het RAP toetst op basis van relevante criteria en afspraken (RPW, IBIS en marktwerking) in hoeverre de wens tot uitbreiding geacommodeerd kan worden en ook past bij de regionaal geformuleerde uitgangspunten.
4. Het RAP formuleert op basis van deze toets een onafhankelijk advies (feitelijk) ten aanzien van uitbreidingswens.
5. Afhankelijk van de vestigingseisen en –wensen en de grootte van de kavel en/of pand en de functie van het bedrijf wordt gekeken of een pand of kavel op een bestaand terrein geschikt is. Dit kan ook een lokaal terrein zijn.
6. Het RAP houdt ten aanzien van haar advies rekening met het feit dat er bij een lokaal bedrijf (de eindgebruiker) het belang voor een uitbreiding tot 10.000m² mogelijk is, mits de gewenste uitbreiding past bij de aard, schaal en functie van

het bedrijventerrein, de omgeving en de infrastructuur, conform de provinciale omgevingsverordening.

7. Het RAP stuurt het advies naar de gemeente en een afschrift van het advies naar de regionaal coördinator ten behoeve van het ambtelijke halfjaarlijks overleg.
8. Indien de gemeente medewerking wil verlenen aan het bedrijf dient de gemeente dit regionaal af te stemmen. Hiervoor wordt het onderbouwde verzoek van de gemeente inclusief het RAP advies geagendeerd door de gemeente in het regionale *Speerpuntberaad Economie & Logistiek* ten behoeve van een goede regionale afstemming. Let op: het advies van het RAP aan de gemeente is in principe geen vertrouwelijke informatie.

* De maximum oppervlakte overeenkomstig de provinciale omgevingsverordening voor solitaire bedrijvigheid is (2019): *Als vanwege een uitbreiding van meer dan 250 vierkante meter de oppervlakte van de bedrijfsbebouwing boven de 1000 vierkante meter komt, moet eerst worden gekeken of verplaatsing van (een deel van) het bedrijf naar een bedrijventerrein in redelijkheid mogelijk is. Dit vraagt een goede onderbouwing, waarvan ook de langetermijnvisie van het bedrijf deel uitmaakt. Is verplaatsing in redelijkheid niet mogelijk, bijvoorbeeld als is aangetoond dat de verplaatsing bedrijfseconomisch niet haalbaar is of als kan worden onderbouwd dat het bedrijf aan de huidige locatie is gebonden, gelden voorwaarden voor de uitbreiding. De uitbreiding moet regionaal zijn afgestemd. De reikwijdte van de regionale afstemming kan per initiatief verschillen.*

4.3 Voor bedrijven van buiten de regio met een ruimtevraag is de procedure:

1. Het bedrijf meldt zich bij een gemeente of bij het RAP.
2. Als het bedrijf niet door de gemeente zelf geholpen kan worden of het meer vraagt dan 5.000m² op een lokaal bedrijventerrein, heeft de gemeente de zorg om het bedrijf over te dragen aan het RAP.
3. De gemeente draagt in dit geval zorg dat het bedrijf 'warm overgedragen' wordt bij het RAP. Dit betekent in afstemming met het bedrijf in kwestie.
4. Het RAP bespreekt (aanvullend) met het bedrijf de vestigingseisen en –wensen indien hier behoefte toe bestaat.
5. Afhankelijk van de vestigingseisen en –wensen en de grootte van de kavel en/of pand en de functie van het bedrijf wordt gekeken of een pand of kavel op een bestaand terrein geschikt is. Dit kan ook een lokaal terrein zijn.
6. Hiervoor gebruikt het RAP:
 - Het meest recente RPW en de afspraken uit dit kader.
 - De provinciale omgevingsverordening.
 - De contactpersonen bij elke regiogemeente.
 - De ruimtelijke randvoorwaarden en andere relevante kenmerken van de beschikbare vestigingsmogelijkheden in alle regiogemeenten.
7. Het RAP draagt in dit geval (indien gewenst) zorg dat het bedrijf 'warm overgedragen' wordt bij de gemeente waar een geschikte vestigingsmogelijkheid aanwezig is.

4.4 Voor het (tussentijds) doorvoeren van wijzigingen in het RPW is de procedure:

1. Aanvragende gemeente is verantwoordelijk voor het aantonen van de behoefte (=vraag minus aanbod) voor de nieuwe ontwikkeling, wijziging of vervanging. Hierbij dient aangetoond te worden dat de Ladder voor duurzame verstedelijking is toegepast en er geen andere alternatieven voorhanden zijn.
2. Aanvragende gemeente brengt de onderbouwing van de behoefte in bij het Regionaal Acquisitie Platform (RAP).
3. Het feitelijke advies van het RAP (of provincie) zal op initiatief van de aanvragende gemeente worden ingebracht in het *speerpuntberaad Economie en Logistiek*.
4. Het *Speerpuntberaad Economie en Logistiek* zal het advies bespreken ten behoeve van een zorgvuldige regionale afstemming, conform de provinciale verordening.
5. Dit advies wordt basis van regionale afstemming en op initiatief van aanvragende gemeente voorgelegd aan het *Algemeen Bestuur (AB)* van Regio Rivierenland ter besluitvorming van de statusverandering in het RPW.

6. Aanvragende gemeente kan vervolgens de reguliere procedure voor wijziging bestemmingsplan starten.

4.5 Het RAP houdt minimaal 1x per 6 maanden een besloten bijeenkomst of presentatie in het ambtelijk overleg. Doel hiervan is het inzichtelijk maken van de leads, trends en voortgang van huisvestingsvragen op meta-data niveau.

4.6 Het RAP houdt minimaal 1x per 12 maanden een presentatie voor alle wethouders economie (en/of grondzaken) van de samenwerkende regiogemeenten.

4.7 Het RAP monitort uitbreidingswensen in de regio met een *naar in totaal een oppervlakte van meer dan het in het bestemmingsplan opgenomen maximum* naar aantal, omvang en type.

4.8 Het RAP ziet er op toe dat alle ingebrachte informatie door regiogemeenten op basis van vertrouwen geschiedt en voor geen andere doeleinden dan afgesproken gebruikt zal worden.

Artikel 5. Planning en monitoring vraag en aanbod

5.1 Planning en ramingen worden gebaseerd op de berekende/bijgestelde (modelmatige) behoeftevraag.

5.2 Hierbij wordt ook een gesprek gevoerd bij relevante stakeholders, te denken valt aan Logistics Valley Rivierenland, Greenport Gelderland, VNO-NCW en Provincie Gelderland.

5.3 De partijen leggen regie op de uitvoering hiervan bij Regio Rivierenland.

Artikel 6. Concurrentie en marktwerking

De regionale samenwerking en afspraken zoals deze verwoord zijn in dit Afsprakenkader hebben op geen enkele wijze tot doel om onderling afspraken te maken over zaken als grondprijzen en beschikbaarheid van bedrijventerreinen.

De partijen houden zich hiermee aan de Mededingingswet en andere relevante wetgeving en wensen enkel de vrije keuze van ondernemers om zich ergens te vestigen, zo goed mogelijk te faciliteren met behulp van deze afspraken.

Slotbepalingen

Artikel 7. Looptijd

Dit Afsprakenkader treedt in werking op de dag waarop partijen deze hebben ondertekend. Dit Afsprakenkader heeft een looptijd van 5 jaar en kan vervolgens jaarlijks stilzwijgend verlengd worden, met een maximum van 10 jaar.

Artikel 8. Wijzingen

De partijen zijn verenigd in Regio Rivierenland. Eventuele afwijkingen of wijzigingen in de afspraken in dit afsprakenkader of in deelname van de partijen wordt aan het *Speerpuntberaad Economie en Logistiek* voorgelegd.

Artikel 9. Financiën

Dit Afsprakenkader heeft geen directe financiële consequenties. De uren van de ambtenaren voor deelname worden door de gemeenten zelf bekostigd, vanwege het variabele karakter van de inspanningen. Activiteiten op projectmatige basis worden per activiteit beoordeeld en gefinancierd.